

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים

נוהל הקולנועיות החדש אושר על-ידי בית המשפט

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד רנון גורטנשטיין

העותרות אשר עוסקות, בין היתר, בפיתוח, ייבוא, שיווק ומכירה של כלי תחבורה חשמליים, ובכלל זה קולנועיות - עתרו לבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד אגף הרכב ושירותי תחזוקה במשרד התחבורה, בדרישה לבטל הוראות נוהל שהוציא האגף אשר מגביל ייבוא קולנועיות עם "מרכב סגור".

ביום 10.7.2019, הפיץ אגף הרכב במשרד התחבורה נוהל בשם "דרישות חובה לקלנועית וקלנועית בטחון". הנוהל נכתב לאחר שבתחילת השנה פנתה אל המשרד הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, והתריעה כי קיימת עליה משמעותית בשימוש בקולנועיות וכלי רכב תפעוליים על-ידי אוכלוסיות שונות ובפרט צעירים ומבוגרים ללא רישיון נהיגה. עליה זאת העלתה חשש לגידול במספר הנפגעים בתאונות עקב הנסיעה בכביש, שיוצרת סיכון הן למשתמש ברכבים אלו והן ליתר משתמשי הדרך, בשל מהירות נסיעה איטית ביחס לכלי רכב אחרים ורמת מיגון נמוכה.

במסגרת הנוהל, נכללו שתי הוראות, לפיהן: [1] על הקולנועית להתאים לסיווג המתאים בתקנות התעבורה או הגדרות התקינה האירופאית; [2] מבנה הקולנועית יהיה פתוח, ללא גג, דפנות וכיוצא במעין אלה ("מרכב פתוח").

העותרות אשר מייבאות קולנועיות עם "מרכב סגור", הכוללות גג, דלתות וחגורת בטיחות - עתרו לבית המשפט כדי להביא לביטולן של ההוראות הנ"ל בטענה שאגף הרכב חרג מסמכותו בהתקנת הנוהל, ועקב הפגיעה, לטענתן, נפגע חופש העיסוק שלהן.

העותרות טענו כי אגף הרכב חרג מסמכותו: כך, שיקול הדעת של אגף הרכב במסגרת קביעת איסור הייבוא של קולנועיות עם מרכב סגור, הוא מצומצם, שכן בהתאם לתקנות התעבורה, השיקולים הם טכניים בלבד. נוסף על כך, אגף הרכב אינו אמון על אכיפת תקנות התעבורה ואינו יכול לשקול שיקולים של הגברת אכיפה. לבסוף, כך נטען, אגף הרכב ודאי לא מוסמך לשנות מפרט שנקבע בתקן רשמי ואומץ לתוך תקן ישראלי.

שנית, טענו העותרות כי הנוהל פוגע בחופש העיסוק שכן אימוצו פירושו הדבר כי העותרות אינן יכול לייבא, לשווק או למכור קולנועיות בתצורה סגורה.

אגף הרכב טען כי לנגד עיניו עמדו שיקולי בטיחות ועל כן הנוהל התקבל בסמכות וכדין במטרה להבטיח את שלומם של משתמשי הקולנועיות ושאר משתמשי הדרך. בהקשר זה, ברור שיש להעדיף את האינטרס הציבורי בשמירה על בטיחות הציבור בדרכים, על האינטרס הכלכלי של העותרות.

נוסף על כך, תקנות התעבורה מאפשרות לאגף הרכב להוסיף דרישות טכניות נוספות על התקן הישראלי לקולנועיות, כאשר ההוספה אינה נוגדת אימוץ תקינה בינלאומית של מדינת ישראל, אשר נעשית בהתאמות ובשינויים הנדרשים. כך, בתקינה האירופית לא מגבילים את מהירות הקולנועיות, בעוד שבמדינת ישראל המהירות מוגבלת ל- 12 קמ"ש. לבסוף, הטענות לפגיעה בחופש העיסוק של העותרות אינן נכונות, שכן העותרות יכולות לייצר ו/או לייבא קולנועיות שיתאימו לדרישות הנוהל.

פסק הדין :

בית המשפט קבע כי החלטת אגף הרכב התקבלה בסמכות כאשר הטענה לפיה אגף הרכב רשאי לשקול אך ורק שיקולים טכניים מצומצמים כלל אינה נתמכת בהוראות הדין כאשר שיקולי בטיחות ושלוש כלל המשתמשים בדרכים הם שיקולים שאגף הרכב לא רק רשאי - אלא אף חייב לשקול.

בית המשפט הוסיף וקבע לגבי סמכות אגף הרכב, כי בהתאם לתקנות התעבורה - אגף הרכב רשאי גם רשאי להוסיף על התקן הישראלי לקולנועיות דרישות טכניות נוספות, כאשר הדבר לא בא לגרוע מאימוץ התקינה הבינלאומית, אשר לגביה נקבע כי אינה מאומצת כלשונה שכן המדיניות התחבורתית נקבעת גם בהתאם לנתונים ומאפיינים מקומיים.

לבסוף, בית המשפט אף ניתח את התנהלות אגף הרכב בנושא עד להוצאת הנוהל וקבע כי מדובר בקביעות מקצועיות גרידא, ועל אף שתוצאת ההליך - דהיינו שינוי הנוהל, אינה תואמת לציפייתן ו/או האינטרסים הכלכליים הלגיטימיים של העותרות, אין בכך לקבוע כי ההליך לא נעשה באופן תקין, הדורש את התערבות בית המשפט בהחלטת הרשות.

בנסיבות הללו, המשיך וקבע בית המשפט, כי באיזון בין פגיעה בחופש העיסוק הפרטי של העותרות לבין האינטרס הציבורי כולו של בטיחות בדרכים, יש להעדיף את האינטרס הציבורי, מה גם שבנסיבות המקרה שלנו, הוראות הנוהל לא אוסרות יבוא קולנועיות אלא יבוא קולנועיות עם "מרכב סגור" בלבד.

עתירת היבואניות נדחתה והן חויבו בהוצאות לטובת המדינה בסך 10,000 ₪.

עת"מ (ת"א) 58544-09-19 גרין מוטורס א. בע"מ נ' משרד התחבורה (פורסם בנבו, 17.5.2020) [ב"כ הצדדים : לעותרות - עו"ד עידן סלע; למשרד התחבורה - עו"ד הילה גורדון מפרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.